

Belloni Ákos belsőépítész beszél a szakmájáról

ANYAGOK ÉS MEGOLDÁSOK VIRTUÓZ SZÉPSÉGE

dr. habil Gerencsér Kinga
c. egyetemi tanár

Belloni Ákos művészcsaládból származik. Édesanyja Cser Jolán Munkácsy-díjas keramikus, édesapja Belloni Nándor építész. Nagyapja Cser Károly szobrász volt, aki az 1937-es Párizsi Világkiállításon aranyérmet nyert, köztéri alkotásain kívül számos szobra ékesíti a Magyar Nemzeti Galériát. Ákos a Soproni Egyetemen végzett erdőmérnökként. Így aztán kétszeres bizonyítási kényszer alatt pályaelhagyóként kezdte belsőépítészeti munkáját. Egyrészt azt próbálta igazolni, hogy az erdőmérnök mindenhez ért, másrészt, hogy amit csinál, azzal nem hoz szégyent a családra, ezért a különleges megbízások vonzották mindig. Olyan tárgyakat próbált készíteni, melyek a trendek változásaitól függetlenül állandó értéket képviselnek. Szerinte a klasszikusságot a XXI. századba helyezni éppoly érdekes kihívás, mint a minimált úgy kezelni, hogy a napi divat elmúlásával ne váljon csupán egy szimpla barna dobozzá.

Az egyetem elvégzése után 5 évig meliorációs mérnökként dolgozott, de szíve mélyén vonzódott a művészetek felé és előjött belőle az alkotói vágy. Mivel művészeti képzettséggel nem rendelkezett, a bútor volt a legkézenfekvőbb lehetőség. Dohányzóasztalok tervezésébe és gyártásába kezdett. Abban az időben a Képcsarnok Vállalat volt a magyarországi művészeti tárgyak legnagyobb forgalmazója,

ott próbálta zsúriztetni termékeit. Az első asztalokat maga készítette szovjet barkácsgépen édesanyja kerámiaműhelyében, amelyeket a zsúri természetesen nem fogadott el, de ez a folyamat arra jó volt, hogy elmélyedjen egy szakma rejtelmeiben, amikkel azelőtt nem foglalkozott. Megfigyelte a versenytársakat, akik legjobb esetben gyengén csiszolt, lezáratlan élű rétegelt lemezt használtak xyladecorral felületkezelve.

Erdőmérnöként látta, hogy milyen gyönyörű faanyagok léteznek, de ezeknek az akkori magyar piacon semmi nyoma nem volt. Tudta, ha ezeket meg tudja szerezni és be tudja építeni az általa gyártásra szánt bútorokba, akkor meg lehet nyerni a csatát. Akkoriban minden anyagbeszerzés komoly gondot okozott. Sok segítséget kapott egyetemi évfolyamtársaitól: a faiparosok megmutatták neki, hogy kell bútort gyártani, honnan lehet beszerezni a szükséges szerszámokat, felületkezelő anyagokat, és mindenféle beszerzésben tanácsot adtak. Az erdészek az „extra” faanyagok beszerzésében segítettek.

Az első, zsűri által elfogadott dohányzóasztala cseresznyefából készült, selyemfényű lakkal kezelve. Az első árubemutatón cseresznyéből, amerikai dióból, szilvből és különböző pácolt tömör faanyagból csiszolt füstüveg betéttel készült asztalt mutatott be. Sikere volt. Annyit rendeltek belőle, hogy komoly gondot okozott annak legyártása. Kibérelt egy épületet műhelynek és vett fel maga mellé tehetséges, kiváló asztalosokat. Az igényeknek megfelelően egyre többféle bútor tervezését és gyártását vállalta, amelyekkel önálló kiállítások megrendezésére is lehetősége nyílt volna, ehhez viszont előbb a Képzőművészeti Alaptagságot kellett megszerezni, amely 1982-ben meg is történt. Az ország nagyobb

városában mindenütt bemutatkozott, melynek során a Képcsarnok Vállalat legnagyobb beszállítója lett.

Jött a rendszerváltozás, a Képcsarnok Vállalat lassan tönkrement. Bejöttek a külföldi nagy gyártók bútorai, amikkel nem lehetett versenyezni. Abban látta a túlélés lehetőségét, hogy egyedi, nagyon jó minőségű és személyre szabott bútorokat és komplett belsőépítészeti berendezéseket gyártson. Valamint teljes körű belsőépítészeti tanácsadással lássa el megrendelőit. Az ötlet jónak bizonyult és egyre több megrendelő kereste fel. Ezt megint csak a létszám, a műhely és a gépállomány bővítésével lehetett elérni. Emellett létrehozta Szentendrén a Belloni Galériát, melyben rengeteg bútorvariációt lehetett megtekinteni és az ügyfeleket jó körülmények között fogadni. Sok éven át minden jól működött, majd a gazdasági válság idején nála is kezdtek a dolgok kevésbé jól menni. Ekkor 65 éves volt, fokozatosan csökkentette a termelést, majd a végén csak kedvenc üvegeképeinek készítésével foglalta el magát, így visszatért „balekkori” nevéhez, mely így hangzott: alias Pictor.

Kisebbségi fia, Ádám faipari mérnök (a MAFC egykori kosarasa), aki eleinte a számítógépes tervezést végezte, majd részt vett az üzem vezetésében is, később saját ötleteit kezdte

Belloni Ákos

megvalósítani. Egyre több munka tartozott hozzá, majd teljesen átvette a céget, melyet hamarosan kisebb, fenntarthatóbb műhelybe költöztetett. Belloni Ákos véleménye szerint a bútor egyik legősibb funkciója az étkezés lebonyolítása. Az ergonómiai szempontokon túl a funkcionális megoldások és az esztétikum komplexen befolyásolják a kulináris élvezeteket. Az általa tervezett étkezőgarnitúra mahagóni étkezőasztala és a székek nagyvonalú eleganciája királyi kényelmet kínálnak. A tömör fa asztal és székek kialakítása áttételesen hordozza a kastélyok arisztokratikus hangulatát. A trónszerű ülőbútorok Szász Endre rézintarziájával díszítettek, aminek külön története van. Amikor a Váci utcában lévő Csók István Galériában állított ki, többek között Szász Endre is megnézte a kiállítást és

Diógyökér bútorcsalád nappali...

...és dolgozó szoba

megtetszettek neki a termékei. Kérte az üzletvezetőt, hogy hozza össze őket, aminek az eredménye ez a szék lett, de nem volt egyszerű legyártani. A rajzot átmásolták savmaratásos technológiával egy rézlemezre, amit a furnérral együtt fűrészelt ki egy 80 éves intarziakészítő mesterember. Próbálkoztak más megoldással is, de ez bizonyult tartósnak. Ezek a székek szétszedhetők és a többi bútoraival együtt lapra szerelhetők. Másik sikertermékük a fekete diógyökér bútorcsalád oszlopokkal tagolt rendszere, amely az adott tér teljes lekötésére képes. A bútor éppúgy magába foglalhat vitrint, könyvespolcot, különböző tárolóelemeket, mint ahogy takarhat oszlopot vagy az ajtók teljes beépítésére is megfelelő. Funkcionálhat szoborállványként és bármilyen más önálló bútorral egységes rendszert képez.

A diógyökér igen karakteres felfelület. Mint az erős fűszer az ízesítők között, úgy dominál a fafajok rengetegében. A Belloni-féle intarziás hatás a minden esetben egyedi érzet különféle tükrözéséből adódik. A kétszeres, négyszeres elforgatásokból különleges motívumok születnek. A másik szívesen használt anyag a mandora gyökér. Világosabb tónusú, a diónál finomabb árnyalataival szelíden tölti ki az adott felületet. Mivel minden gyökérdarab más, a dekoratív hatás ebben az esetben is egyszeri és

Szék Szász Endre rézintarziáival

megismételhetetlen.

A geometriai térelemek használata éppúgy jellegzetessége volt bizonyos korstílusoknak, mint ahogy egyszerű logikájuknál fogva a modern építészet is gyakran alkalmazza őket. A konyhabútor ebédlővel összekapcsolódó funkciója miatt izgalmas megoldást kínál. Az ebédlőasztal körüli tér nyúlánk székekkel való tagolása hatásában rokon az átadó pult áttört, felfelé törő oszlopos motívum rendjével. Az egységes enteriőr ilyenfajta kialakítása egészen változatos formákat ölthet. A domináns aranszegélyes oszlopok ritmikus geometriája mégis megmozgatja a bútort, amely térelválasztó rendszerré válik, ahogy kilép a tágas térbe.

A személyre szóló tervezésnél nem csak egyéni világok tökéletes leképezése valósulhat meg. Az egységes berendezés nem hagy maga után holt tereket, üresen hagyott falfelületeket. Amerikai hangulatot idéz az a hálószoba, ahol a térelemek úgy futnak egymásba, hogy nem különül el, nem válik le róluk a bútor. Az oszlopok között használt tükörfelületek ismétlő szerepe fokozza a ritmikus tagolást. Érdekesség a hatalmas televízió bútorkeretbe foglalása, a rejtett világítással pedig a rejtélyes hangulat fokozódik. A fehér felület és a rajta végighúzóódó aranszegély nagyvonalú eleganciája jól harmonizál a csíkos tapétával.

Belloni a fa kőívek mentén való összedolgozására is kísérletet tett.

A lényeg a részletekben lakozik, amikor a külső párkányzat bekúsztatja a belső térbe

Így születtek meg azok a meleg hangulatú asztalok és pultok, mint például a konyhasziget gránit munkalappal. A kő mives megmunkálása a fa nemességét fokozza. A különféle fafajták alkalmazása akár azonos formavilág esetén is megdöbbentő változásokat hoz létre. A cseresznye a hálószobák kedvelt anyaga világos tónusa és meleg hatása miatt. Pasztell színezésű bútorokkal aztán tovább lágyíthatjuk a teret.

Kastélyok, kúriák felújításánál a nagypolgári miliő megteremtése a technikai berendezések jelenléte miatt sem könnyű feladat. A fal mentén

hogy a párkányzat a belső térbe is bekúszik, folytatódva a bútor különböző részletein.

A Belloni Belsőépítész Kft. exkluzív referenciái közé tartoznak azok az üzletek, melyek a magyar és kelet-európai bevásárlóközpontokban működnek. Hajlított vonalú frontok, fiókok és üvegbetétek alkotják a pultokat, bemutató állványokat, szekrényeket. A teljes műszaki berendezést úgy építették be, hogy mindez láthatatlan. Az üvegfestést szívesen alkalmazza például ajtókon, belső terek díszeként, de az utóbbi időben önálló képeket is készít.

bármilyen stílusban is tervezi meg bútorait. Ugyanezt láthatjuk Ádám fia munkáin is, aki méltó folytatója édesapja munkájának.

Vadász György kiváló építész írja róla: Valami ősi, művészi és mesterségbeli magától értetődő tisztelet, tudás és igény árad munkáiból – fényesítik a teret. Faburkolatainak komponáltsága és részletei, dohányzó- és sakkasztalkái, a konyha szinte már ékszerszerű csipkéivel, egy elveszőben lévő mesterségbeli tudásnak jelzik örök jogosultságait, és lépcsőkorlátja sohasem le, mindig felfelé vezet. Faoszlopsorának fejezetei előre

Egyedi hálószoba

Konyha térelválasztóval

végighúzódnak nagyvonalúan összefogja az egyes funkciókat, ugyanakkor eltakarja a gépészeti elemeket. A kandalló körbeépítésénél külön feladat volt a hőszigetelés megoldása, amikor a tévét helyezték a kandalló feletti falra.

A Belloni-féle bútor jellemzője az építészeti térrel való teljes szinkronizálás, mely a klasszikus stílus-elemek folytatását jelenti. Az egyedi tervezés lehetővé teszi, hogy akár a stukkók, vagy a mives ülőbútorok motívumai is megjelenjenek a bútorokon, faburkolatokon. Nemegyszer az épület külső homlokzatával való összecsengés valósul meg úgy,

Referenciamunkái közül kiemelhető a Magyar Országgyűlés elnöki szobájának és titkárságának, az Igazságügyi Minisztérium irodájának és tárgyalótermének, a Múcsarnok főigazgatói irodájának, több ügyvédi irodának és könyvesboltnak, vadászházak, kúriák, a Transilvania General bukaresti és nagyváradi elnöki irodáinak a berendezése.

Amikor harmónia vesz körül, és a környezetünk életerői erősítenek, természetesen sokkal kisebb erőfeszítéssel érjük el a céljainkat, mintha ugyanezek az erők ellenünk dolgoznak. Belloni Ákos belső tereiből ez a harmónia árad,

billenő kalapot emelnek a néző előtt, dolgozószobájába, nemes könyvfala még a dió illatát sugározza. Elnöki tárgyalója viselkedést és régi, hittelt komolyságot kíván, vadászháza nemesi kúriát idéz, és „belépője egy úri lakásba” csöndes elragadtatással simogatja a lelket. Fények. A tölgy, a cseresznye és a mahagóni szívíg hatoló belső fényei. A fű. A fák. Az ég. Az egymásra omló és egymást megtartó kövek, a fa anyagának szuggesztív, szobrász-festő ereje nemesíti egyedülállóvá lélekre és szellemre ható művészi erejét. ■

Forrás:
belloni.hu